

Natuurlijk Delfland
Postbus 133
2600 AC DELFT

NatuurlijkDelfland@knnv.nl
website: delfland.knnv.nl
twitter: NatuurlijkDelfland
facebook: NatuurlijkDelfland
instagram: NatuurlijkDelfland
Youtube: [klik hier](#)

Natuurlijk Delfland

Afdeling van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging

Uitgewerkt: december 2023 door Willemein, coördinator Team Insecten
Foto's imago's van Bert Oving met toestemming gebruikt.

Nederlandse naam: **wantssluiplieg**

Latijnse naam: Phasia hemiptera (J. C. Fabricius in 1794) De soort aanduiding hemiptera komt overeen met de wetenschappelijke naam van de orde van de halfvleugeligen, de insecten waarop ze parasiteren.

Orde, familie, geslacht: Diptera (tweevleugeligen) Tachinidae (sluipvliegen) Phasia

Verspreiding over de aarde: De wantssluiplieg komt wijdverbreid voor in Centraal-Europa. In Zuid-Europa komt de wantssluiplieg minder voor. Het verspreidingsgebied breidt zich steeds verder naar het noorden uit, waardoor de soort nu ook in Denemarken, Litouwen, Noorwegen en Zweden kan worden aangetroffen. In het oosten komt de vlieg voor tot in Siberië en Japan.

Vrij algemeen en inheems in Nederland. Maar lijkt vooral een voorkeur voor zandgronden te hebben. <https://www.verspreidingsatlas.nl/9902072>

Ei: De eieren worden gelegd op grote volwassen schildwantsen van de geslachten Palomena en Pentatoma. Een Engelse site vermeldt: De eieren worden vaak gezien als ronde witte schijven die eraan vastzitten.

Op internet zijn geen foto's van de eitjes te vinden. Wel 2 niet beoordeelde foto's ingevoerd: <https://waarneming.nl/observation/139679877> en <https://waarnemingen.be/observation/290555514/>

foto Willemein

Mogelijk is het ei op de foto van een wantssluiplieg.

Volgens Niels-Jan Dek, validator van waarneming.nl, zijn er zijn meerdere soorten parasitair op wantsen, en kan alleen het uitkweken zekerheid geven of dit wel of geen wantssluiplieg ei is.

Larve: In tegenstelling tot de meeste soorten in de familie parasiteren hun larven niet op insectenlarven zoals rupsen, maar op volwassen insecten.

De larven van de wantssluipvlieg komen niet direct nadat de eieren zijn gelegd uit, maar pas 52 tot 91 uur later. Ze eten zich dan een weg in de wants. Ze voeden zich met de lichaamssweefsels van hun gastheer en veroorzaken uiteindelijk hun dood (duidelijk een geval van endoparasitisme). Op Engelse sites staat: De belangrijkste gastheren zijn de roodpootschildwants (*Entatoma rufipes*) in de lente, en de groene schildwants (*Palomena prasina*) in de herfst .

Popstadium: De verpopping vindt plaats na ongeveer twee weken. De imago's komen na 2,5 tot vier weken uit.

Imago (volwassen stadium): Buiten overleven de individuen ongeveer twee weken. De volwassen dieren vliegen traag en blijven dicht bij de bodem waarbij ze korte afstanden afleggen, ze verspreiden zich ongeveer 250 tot 900 meter.

De wantssluipvlieg bereikt een lichaamslengte van 8 tot 12 millimeter. In tegenstelling tot de meeste sluipvliegen heeft het lichaam weinig beharing. Het achterlijf is sterk afgeplat en behaard oranje. Het insect heeft een donkere rugstreep.

Het borststuk is aan de bovenzijde donker en niet goudkleurig. Het achterste potenpaar is meestal basaal roodachtig geel. Bij de vergelijkbare soort *Phasia aurulans* (heeft geen Nederlandse naam) zijn ze uniform donker gekleurd. Een onderscheidend kenmerk is de orangerode kleur van de haren aan de bovenzijde van het borststuk, die bij geen enkele andere soort uit de onderfamilie Phasiinae in Europa voorkomt.

De volwassen vliegen zijn van juni tot september te vinden in graslanden en bossen op bloeiende planten, vaak op schermbloemigen en composieten. Ze voeden zich met stuifmeelkorrels. Er is een voorkeur voor droge en warme plaatsen.

De structuur en kleur van de vleugels van de mannetjes en vrouwtjes verschilt, dit wordt seksueel dimorfie genoemd.

imago mannetje foto Bert Oving

manneltje: is gemakkelijk te herkennen aan zijn brede vleugels met iriserende blauwzwarte of donkere vlekken. De mannetjes hebben bredere vleugels, dan het vrouwtje, met een naar buiten gekromde voorrand. De mannetjes verpoppen eerder dan de vrouwtjes, zij hebben de potentie langer te leven dan het vrouwtje, namelijk maximaal 31 dagen.

vrouwtje: heeft smallere en transparantere vleugels zonder markeringen, ook is hun lichaam smaller, dan het mannetje. Het vrouwtje leeft maximaal 21 dagen.

imago vrouwtje foto Bert Oving

De vliegpiek is in juli-augustus. Er zijn 2 generaties per jaar. De eerste generatie vliegt van half april tot half juni, de tweede van half juli tot eind september

Overwinteren: geen informatie over gevonden, maar waarschijnlijk op een prooi als ei, larve of pop.

Mijn experiment: nog geen.

Vijanden: o.a. roofvliegen <https://waarneming.nl/observation/162316829/>

Gebruikte bronnen:

Boeken:

Websites:

Waarneming.nl,

<https://nl.wikipedia.org/wiki/Wantssluipvlieg>

https://en.wikipedia.org/wiki/Phasia_hemiptera

http://www.ukwildlife.net/diptera/tachnids/phasia_hemiptera.htm

https://www.nederlandsesoorten.nl/linnaeus_ng/app/views/species/nsr_taxon.php?id=146853&cat=CTAB_LITERATURE

veel foto's op o.a.

https://www.gardensafari.nl/dutch/picpages/phasia_hemiptera.htm

<https://vroegevogels.bnnvara.nl/community/fotos/geleedpotigen/wantssluipvlieg/240676>

<https://zoom.nl/foto/macro/3457925/wantssluipvlieg>

https://gardensafari.net/nl_picpages/phasia_hemiptera.htm (foto's mannetje en vrouwtje)

<https://www.agami.nl/search.pp?showpicture=110603>

<https://www.mijninsectenwereld.nl/vliegen-en-muggen-en-mieren/vliegen/sluipvliegen> (foto's)

<https://pbase.com/peterfree/image/151570935> (foto mannetje)

<https://www.houtembos.be/sluipvliegweets/> (foto's dode vliegen)

<https://www.flickr.com/photos/coupeetje/9526647971/in/photostream/> (foto)
<http://www.insectenfotos.nl/fotos/vliegen-diptera/attachment/075-wantssluiplieg-phasia-hemiptera/> (foto man)